

ВЛИЯНИЕТО НА КОХЕЗИОННАТА ПОЛИТИКА НА ЕС ВЪРХУ ИНФРАСТРУКТУРАТА В БЪЛГАРИЯ

Кирил Станев
kirilstanev@vtu.bg

*Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“,
София, 1574, ул. "Гео Милев" 158
БЪЛГАРИЯ*

***Ключови думи:** кохезионна политика, Европейски съюз, инфраструктура, транспорт, финансиране, общество*

***Резюме:** кохезионната политика на ЕС е основен инструмент за модернизиране на инфраструктурата в България, стимулиране на икономическия растеж, подобряване на социалното благополучие и намаляване на регионалните различия.*

Политиката на сближаване, която води Европейския съюз има значително влияние и върху инфраструктурата в България, особено в областта на транспорта. Финансовата подкрепа от ЕС, която се осъществява чрез различни програми и фондове като Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), подпомагат проекти за изграждане, разширяване и модернизация на транспортната инфраструктура. Това включва пътища, железопътни линии, летища, метро, пристанища и други.

Кохезионната политика на ЕС насърчава инвестициите в транспортната инфраструктура на България с цел подобряване на свързаността и ефективността на транспортната система в страната.

Чрез целенасоченото използване на европейските средства България може да се превърне не само в по-просперитираща, но и в по-устойчиво и сплотено общество.

УВОД

Присъединяването на България към Европейския съюз през 2007 г. оказва съществена промяна в развитието на страната.

Оттогава кохезионната политика на ЕС се превръща в основен инструмент за модернизиране на българската инфраструктура, стимулиране на икономическото развитие и повишаване на качеството на живот на гражданите.

Темата за влиянието на кохезионната политика на ЕС върху инфраструктурата в България е важна, защото инвестициите в инфраструктура са от ключово значение за модернизиране на страната, за стимулиране на икономическото развитие, за повишаване на качеството на живот на българските граждани и за постигане на устойчиво развитие.

ИНВЕСТИЦИИ В ТРАНСПОРТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Инвестициите в инфраструктура, финансирани от кохезионната политика, са ключов момент за подобряване на качеството на живот на българските граждани.

По-добрата транспортна свързаност, по-чистата вода, по-ефективната енергийна система, по – високите доходи чрез заетост в различни сектори с откриване на нови работни места, по – добра образователната среда , по-достъпни информационни технологии, като това са само някои от примерите за това как кохезионната политика е подобрила ежедневието на хората.

Част от най-важните инфраструктурни проекти, финансирани от кохезионната политика в България:

✓ **Автомагистрала "Струма".**

С дължина 322 км, това е най-мощният инфраструктурен проект, финансиран от кохезионната политика на ЕС в България. Автомагистралата свързва София с Кулата на гръцката граница и е от ключово значение за подобряване на транспортната свързаност на страната с Южна Европа.

Нещо повече, Струма" е пример за инфраструктурен проект, който не само има ключово значение за страната в икономически и социален план за повече безопасност и комфорт, тя е доказателство за ефективността на ползването на европейските структурни и инвестиционни фондове за реализиране на проекти, които имат траен положителен ефект върху живота на българските граждани.

✓ **ЖП линията София-Пловдив.**

Тази линия е модернизирана с финансиране от ЕС, което намалява времето за пътуване между двата града с около 30%. Проектът е важен за стимулиране на икономическото развитие в Южна България.

Основни цели са интегриране на Националната транспортна мрежа с Европейската транспортна мрежа. Железопътната линия ще бъде модернизирана в съответствие с пълните изисквания за оперативна съвместимост на инфраструктурата, съоръженията, подвижния състав, системите за управление, експлоатация и безопасност съгласно изискванията на Директива 2008/57/ЕО;

Пренасочване на товари от автомобилните към железопътните превози, което ще доведе до намаляване емисиите на парникови газове, т.е. ще се намали негативното влияние на транспорта като цяло върху околната среда;

Подкрепа за развитието на важни икономически центрове от Южния централен и Югозападния регион на България, попадащи в обсега на линията, което ще намали социално-икономическите различия на региона с останалите райони за планиране и ще подпомогне изпълнението на плановете за постигане на икономическа и социална кохезия в регионалното развитие на страната.

Постигане на по-добри условия за транспортиране на пътници и товари, изпълнение на поетите ангажименти на Република България за развитие на железопътната инфраструктура и достигане на европейските стандарти в съответствие с политиката на ЕС за развитие на Трансевропейските транспортни мрежи.

✓ **Летище София.**

Летището в София, като важен транспортен възел и икономически фактор за България, има определена връзка с кохезионната политика на ЕС, особено когато става за развитие и модернизация на транспортната инфраструктура. Пример в отношение и подкрепа е Европейската инвестиционна банка.

Тя и дружеството - концесионер на Летище София "Соф Кънект" подписаха договор за заем от €40 милиона за модернизацията на столичния аеропорт. Финансирането е подкрепено от Механизма за свързване на Европа (CEF) на Европейската комисия.

Амбициите за Терминал 1 и 2 са да има повече пространство и обслужването на пътниците да се оптимизира, проверката за сигурност и паспортният контрол за международните полети ще бъдат засилени с цел по-голяма безопасност.

Планира се Терминал 1 да бъде реновиран, а Терминал 2 – модернизиран от гледна точка на съоръженията за обслужване на пътниците, разширяване на зоната с магазини, както и формиране на повече места за хранене и отдих. Обновяването на двата терминала продължава през последните две години, като промените са насочени към новите „ръкави“ за качване и слизване от самолетите и новият паркинг за автомобили.

До 2030 г. концесионерът смята, че ще бъде изграден новият Терминал 3, именно тогава работата си ще преустанови Терминал 1.

Летището в София е от съществено значение като транспортен възел и икономически фактор за България.

То има силна връзка с кохезионната политика на ЕС, като получава финансова подкрепа и се развива в съответствие с целите на политиката за развитие на инфраструктурата в по-слабо развитите региони на ЕС.

Безспорно, инвестициите в модернизацията и разширението на летището подпомагат икономическото развитие, конкурентоспособността и свързаността на страната както в рамките на ЕС, така и на глобално равнище.

✓ **Метрото в София.**

Развитието на метрото в София е част от общата стратегия за регионално развитие на столицата и околните региони. Като важен транспортен възел, знаем, че метрото помага за свързването на различните части на града и подпомага икономическото развитие на региона.

В самото начало споменахме, че кохезионната политика на ЕС върху инфраструктурата на България освен икономическите ползи помага и за откриването на нови работни места. Метрото е такъв пример.

По-добрата мобилност, която осигурява метрото, може да помогне на безработните хора да си намерят работа. Когато хората могат да стигат до по-широк кръг от работни места, те имат по-голям шанс да си намерят подходяща работа.

От съществено значение е, че Метрото е екологичен вид транспорт, който допринася за намаляване на замърсяването на въздуха и шума, а това е съвременен глобален проблем, който има сериозни последици за човешкото здраве и околната среда.

Други ползи от разширяването на метро мрежата на града е намаляване на задръстванията по-чисти улици, достъпност за хора от всички социални групи и с различни доходи.

Метрото в София е важна институция, която има редица положителни ползи за хората и за борбата с безработицата. То подобрява мобилността, стимулира икономическия растеж, намалява безработицата, подобрява качеството на живот.

Европейската подкрепа е показател за ангажираността на ЕС да помогне на България не само чрез финансов ресурс, но и инструмент за подкрепа и нейното общество.

То е доказателство за ангажираността на ЕС към нас и е тясно свързано с кохезионната политика на Съюза.

Чрез целенасоченото използване на тези средства се вижда, че България може да постигне значителен напредък в различни области, инфраструктура, образование, здравеопазване и да осигури по-добро бъдеще за своите граждани.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Подкрепата на ЕС не само улеснява изграждането и модернизацията на пътища, железопътни линии, летища и пристанища, но също така насърчава иновации, устойчивост и високи стандарти за качество и безопасност.

Тези инвестиции имат и ще продължат да имат дългосрочен положителен ефект върху икономиката, облекчавайки транспортните проблеми, подпомагайки регионалното развитие и подобрявайки жизнения стандарт на гражданите.

Така кохезионната политика на ЕС играе ключова роля в укрепването на инфраструктурата в България и подпомага цялостното развитие на страната в контекста на европейската интеграция.

Кохезионната политика е насочена към най-нуждаещите се и най-отдалечените региони на ЕС, като се стреми да насърчава равнопоставеността на всички региони. Това включва насърчаване и на инвестиции в инфраструктура и в регионите с нисък икономически растеж, за да се създадат нови работни места и да се подобри качеството на живот на хората в тези региони.

Кохезионната политика на ЕС е важна не само за преодоляване на социално-икономическите различия между регионите, но и за укрепване на единството на Европейския съюз.

Тази политика е важна за солидарността между държавите-членки и помага за намаляване на различията между богатите и бедните региони, което от своя страна, насърчава сближаването между държавите-членки, укрепва единството на Европейския съюз и затвърждава доверието на европейските граждани към общността.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Тодорова Д., „Европейска кохезионна политика”, ISBN 978-954-12-0234-0, 2015г.
- [2] <https://www.europarl.europa.eu/>
- [3] <https://ec.europa.eu/>
- [4] <https://www.metropolitan.bg/>
- [5] www.eufunds.bg
- [6] traveltalks.esky.bg
- [7] <https://www.rail-infra.bg>
- [8] <https://www.eca.europa.eu/>
- [9] <https://www.eufunds.bg/bg/optti/node/4286>

THE IMPACT OF EU COHESION POLICY ON INFRASTRUCTURE IN BULGARIA

Kiril Stanev
kirilstanev@vtu.bg

Todor Kableshkov University of Transport
158 Geo Milev Str., 1574 Sofa,
BULGARIA

Key words: *cohesion policy, European Union, infrastructure, transport, funding, society*

Abstract: *The EU cohesion policy is a key instrument for modernising infrastructure in Bulgaria, stimulating economic growth, improving social welfare and reducing regional disparities.*

The European Union's cohesion policy has also had a significant impact on infrastructure in Bulgaria, especially in the field of transport. Financial support from the EU, which is implemented through various programmes and funds such as the European Regional Development Fund (ERDF), supports projects to build, expand and modernise transport infrastructure.

This includes roads, railways, airports, metros, ports, etc. EU cohesion policy encourages investment in Bulgaria's transport infrastructure to improve the connectivity and efficiency of the country's transport system.

Through the targeted use of EU funds, Bulgaria can become not only more prosperous, but also a more sustainable and cohesive society.